

Zaključci skupa:

„Socijalna skrb u Republici Hrvatskoj - aktualno stanje i izazovi budućeg razvoja“

U utorak 26. veljače 2013. g. u Zagrebu je održana javna tribina pod nazivom „*Socijalna skrb u Republici Hrvatskoj - aktualno stanje i izazovi budućeg razvoja*“. Tribinu su zajednički organizirale udruge Pragma i Sociativa Nova.

Udruga [Pragma](#) djeluje od 2006. g. i u dosadašnjem djelovanju bila je usmjerena na četiri strateška područja: edukacije, evaluacije, istraživanja i zagovaranje. Pragma osobito zagovara povezivanje javnih, neprofitnih i privatnih pružatelja socijalnih usluga s ciljem razvoja mreže koja pravodobno odgovara na potrebe zajednice.

Udruga Sociativa Nova djeluje od sredine 2012. g., okuplja sveučilišne profesore i stručnjake iz različitih područja prakse socijalne skrbi te je u svojem djelovanju usmjerena razvoju socijalnih službi i unaprjeđivanju kvalitete socijalnih usluga.

Tribina je organizirana s ciljem poticanja javne rasprave i šireg javnog interesa za nagomilane i neriješene probleme s kojima se susreću svi uključeni dionici u socijalnoj skrbi, osobito stručnjaci - socijalni radnici i drugi, različiti korisnici, tvorci i donositelji političkih odluka, mediji i šira javnost. Putem tribine željelo se progovoriti o različitim aspektima ove izuzetno važne društvene djelatnosti te problematizirati kako naslijedene uvjete i probleme tako i očekivane smjerove budućeg razvoja.

Na tribini je sudjelovalo oko dvije stotine stručnjaka iz različitih dijelova Hrvatske, a koji djeluju unutar sustava socijalne skrbi, pravosuđa, civilnog društva, ljudskih prava i drugi.

Uvodna izlaganja održali su **prof.dr.sc. Nino Žganec** pod nazivom „*Socijalna skrb RH na prekretnici: obilježja sustava i potrebne promjene*“, **Nedjeljko Marković**, dipl. soc. radnik na temu „*Suradnja javnog i neprofitnog sektora u području socijalne skrbi*“, **Romana Galić**, dipl. soc. radnica s temom „*Mogućnosti i zapreke lokalne i regionalne samouprave u području socijalne skrbi - izazovi za moderan socijalni rad*“ te **Gordana Stojisavljević**, dipl. soc. radnica na temu „*Sustav socijalne skrbi iz perspektive mladog stručnjaka - mogućnosti za razvoj karijere*“.

Nakon uvodnih izlaganja uslijedila je vrlo konstruktivna i plodonosna rasprava u kojoj je sudjelovao veći broj diskutanata.

Zaključci:

1. Pozivamo nadležno Ministarstvo socijalne politike i mlađih da se temeljem svojih zakonskih ovlasti i nadležnosti u području sustava socijalne skrbi jasno opredijeli u pogledu **vizije budućeg razvoja** ovog sustava, da **definira ključne prioritete** te da stručnjacima zaposlenim u sustavu, korisnicima kao i cijelokupnoj javnosti **nedvosmisленo predoči projekciju budućeg razvoja**.
2. Kvalitetan razvoj i reforma sustava socijalne skrbi mogući su jedino u **sveobuhvatnom partnerstvu** između javnog i civilnog sektora, akademске zajednice, jedinica lokalne i područne samouprave te privatnog sektora. U tom smislu tražimo da se na ključnim područjima budućeg razvoja sustava socijalne skrbi sklope takva partnerstva i omogući svim dionicima mogućnost davanja svojeg doprinosa.
3. Pozivamo resorno ministarstvo da maksimalno **iskoristi golemi stručni potencijal zaposlenika** u sustavu (socijalnih radnika, psihologa, socijalnih pedagoga, pravnika i drugih stručnjaka) koji se u ovom trenutku ne osjećaju dovoljno uključenim niti informiranim u vezi budućih razvojnih planova.
4. Smatramo nužnim i hitnim **pristupiti sveobuhvatnim zakonodavnim inicijativama** koje će sustav socijalne skrbi urediti kao moderan sustav kompatibilan s najboljim primjerima relevantnih

europejskih sustava. S tim u vezi smatramo nedostatnim sustav regulirati samo zakonom o socijalnoj skrbi već je to potrebno učiniti **cjelovitim zakonskim paketom** koji će omogućiti detaljnu razradu pojedinih područja prakse. Također, potrebno je razmotriti i **otvoriti javnu raspravu zakonskoj regulaciji pružanja pojedinih socijalnih usluga od strane privatnog sektora** i uz javno - privatna partnerstva u socijalnoj skrbi, a uz preduvjet određivanja cijene pojedinih usluga i/ili seta usluga u sustavu.

5. Sustav socijalne skrbi opterećen je nedovoljno razrađenim poslovnim procesima koji otežavaju i usporavaju pristup socijalnim pravima građana. S tim u vezi apeliramo za **cjelovitu analizu poslovnih procesa te njihov logički preustroj**. U tom smislu držimo da provedena *Funkcionalna analiza sustava socijalne skrbi* koju su za potrebe ministarstva izradili stručnjaci UNDP-a predstavlja solidan temelj.
6. Sustav socijalne skrbi suočen je s nametanjem sve većeg broja zakonskih, javnih ovlasti koje mu se temeljem brojnih novih zakonskih rješenja stavljuju u ovlast. Istovremeno kadrovski, materijalni i drugi uvjeti u sustavu socijalne skrbi ne prate tako povećani broj ovlasti. Smatramo stoga nužnim **jasno odrediti granice nadležnosti sustava i vrlo restriktivno se postaviti prema nametanju novih ovlasti** sve dok se za to ne stvore kadrovski, materijalni i drugi uvjeti te dok se jasno ne odredi vizija razvoja ovog sustava.
7. Mreža socijalnih službi u Republici Hrvatskoj nije usklađena s potrebama građana i zasniva se na centrima za socijalnu skrb te, sporadično, na obiteljskim centrima. Smatramo stoga nužnim pristupiti ozbiljnoj **analizi potreba za definiranjem nove mreže (lokalnih) socijalnih službi** koje će odgovoriti na veoma diverzificirane potrebe za socijalnim uslugama različitih skupina građana.
8. Kvalitetu stručnog rada u sustavu socijalne skrbi moguće je osigurati jedino putem osiguravanja cjeloživotnih programa obrazovanja i osposobljavanja stručnjaka. S tim u vezi smatramo kako je potrebno da resorno ministarstvo izradi **strategiju cjeloživotnog obrazovanja u području socijalne skrbi** koja će se temeljiti na jasnim kriterijima za financiranje i poticanje pojedinih obrazovnih programa.
9. Sustav socijalne skrbi jedini je društveni sustav koji na nacionalnoj razini nema - uz ministarstvo kao tijelo državne uprave - ustanovu koja bi se bavila razvojem profesionalnih standarda, poticanjem kvalitete, evaluacijom i programima cjeloživotnog obrazovanja. Apeliramo stoga na žurno pristupanje **osnivanju nacionalne agencije (zavoda) za socijalni rad** koji će omogućiti kvalitetan profesionalni razvoj.
10. Javna percepcija sustava socijalne skrbi i stručnjaka koji u njemu djeluju zasniva se na medijski iskrivljenim informacijama koje se redovito javnosti prenose u negativno konotiranom svjetlu. Smatramo stoga nužnim pozvati resorno ministarstvo da, uz suradnju organizacija civilnog društva i akademske zajednice, izradi kvalitetnu **strategiju medijskog praćenja sustava socijalne skrbi** koja će biti proaktivna, istinita i cjelovita.
11. Dosadašnja kadrovska politika (osobito na razini rukovodećeg osoblja) u sustavu socijalne skrbi pokazuje da nisu uvijek poštivani kriteriji stručnosti te s tim u vezi tražimo da se pored minimalnih zakonskih uvjeta za izbor rukovodećeg osoblja detaljno razrade i dodatni kriteriji koji će osigurati **izvrsnost u odabiru rukovodećeg osoblja**.
12. Financijska izdvajanja za sustav socijalne skrbi u iznosu od cca 0,9% BDP-a nisu, za razliku od javno proklamiranih stavova, previsoka, nego su štoviše preniska, što pokazuju i usporedni podaci drugih europskih zemalja. Smatramo stoga nužnim da se u planiranju budućih proračuna o tome vodi računa te da se za **potrebe kvalitetnog vođenja ovog sustava osiguraju značajno veća sredstva** usprkos poznatim proračunskim ograničenjima.

Udruge Pragma i Sociativa Nova i svi stručnjaci i suradnici okupljeni oko njih u narednom će razdoblju organizirati daljnje aktivnosti koje će doprinijeti procesu modernizacije sustava socijalne skrbi, jačanja veza i partnerstava te dinamiziranju profesionalnog razvoja. Sve te planirane aktivnosti bit će znatno uspješnije ukoliko se sklope gore tražena partnerstva između različitih dionika. U tom smislu ove dvije udruge su otvorene za svaki oblik suradnje s kreatorima politike razvoja sustava socijalne skrbi.